

LEGENDÁRNÍ ČESKÝ ELEKTROTECHNIK

FRANTIŠEK KŘIŽÍK

Narozen 8. července 1847 Plánice (okr. Klatovy), zemřel 22. ledna 1941 ve Stádlci (okr. Tábor)

Busta Františka Křižíka ve vstupní hale Fakulty elektrotechnické ČVUT

Středoškolské studium dokončil na české reálce v pražské Panské ulici, protože však nematuroval, mohl navštěvovat Královský český polytechnický zemský ústav v Praze jen jako mimořádný posluchač.

Často bývá srovnáván s Edisonem. Oba průkopníci všestranného využití elektrické energie měli nejen stejný rok narození, ale i podobné životní osudy a cíle. Oba vzešli z chudých poměrů, oba svou kariéru začali u železnice a telegrafu. Nedají se jim přisoudit převratné fyzikální objevy, ale technické vynálezy, kterými významně usnadnili náš život.

Na seznamu Křižíkových úspěchů je samočinně regulovaná obloukovka, pražský elektrotechnický závod se širokým výrobním sortimentem,

osvětlení Jubilejní výstavy v roce 1891 včetně obřích

světlometu a světelné fontány, elektrická tramvaj, elektrická lokomotiva, elektromobil, elektrifikace pozemní lanové dráhy od Vltavy na Letnou, výroba elektrických zařízení pro více než 100 městských elektráren a obecních instalací atd. Byl čestným členem mnoha odborných spolků a institucí, měl právo nosit Rytířský řád železné koruny III. třídy a komturský Řád Františka Josefa s hvězdou, jako doživotní člen zasedal v rakouské Panské sněmovně aj. Poslední poctou, které se mu dostalo, bylo rozhodnutí uložit jeho ostatky na vyšehradském Slavíně.

Příležitostní známka k 100. výročí Křižíkovy elektrické dráhy Tábor–Bechyně

Vědci, vynálezci a podnikatelé v českých zemích

svazek 2.

autor Ivo Kraus